ප්‍රතිපෝෂණ කාර්ය ප්‍රශ්ණ පත්‍ර 07

බුද්ධ ධර්මය

නිපුණතාව 10.9.1 11.3.2

අ.පො.ස (සා:පෙළ) උපකාරක කාර්යය පත්‍රිකා
ආගමික හා සාරධර්ම අධ්‍යාපන ශාඛාව,
අධ්‍යාපන අමාත්‍යංශය,
ඉසුරුපාය
බත්තරමුල්ල

ආදර්ශ ප්‍රශ්ණ පත්‍ර 7

01. බුද්ධ කාලීන භාරතයේ ප්‍රධාන පාලන ක්‍රම දෙක ලියා දක්වන්න.

....

....

02. සප්ත අපරිහානීය ධර්ම නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

....

....

03. රාජ්‍ය පාලන ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස සතර සංග්‍රහ වස්තු හඳුන්වන්න.

දානය

....
....
....
....

ප්‍රිය වචනය

....
....
....
....

අර්ත චර්යාව

....
....
....
....

සමානාත්මතාවය

....

....

....

....

04. සිව්ඹඹ විහරණ නම් කරන්න.

....

....

05. සතර අගතිය නම් කරන්න.

....

....

06. බුදුරජාණන් වහන්සේ ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ කවුරුන් අරභයා දැයි ලියා දක්වන්න.

....

07. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයෙහි සඳහන් පුද්ගලයාගේ මෙලොව හිතසුව පිණිස හේතුවන කරුණු සතර නම් කරන්න.

....

....

....

....

08. බුදු දහමේ සඳහන් ධාර්මික රැකියා පහක් පෙන්වා දෙන්න.

....

....

....

....

09. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයේ සඳහන් ධනය විනාශ වී යා හැකි ක්‍රම හතර ලියා දක්වන්න.

....

....

....

....

10. කල්‍යාණ මිත්‍රයෙකු සතුවිය යුතු ගුණ ධර්ම සතර නම් කරන්න.

....

....

....

....

11. සමජීවකතාව යනු හඳුන්වන්න.

....

....

....

12. බුදුරජාණන් වහන්සේ මංගල සූත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ කවුරුන් අරභයා දැයි ලියා දක්වන්න.

....

13. මංගල සූත්‍රයේ සඳහන් මංගල කරුණු පහක් ලියා දක්වන්න.

....

....

....

....

14. බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් පුද්ගලයා පිරිහීමට හේතු විමසන ලද්දේ කවුරුන් විසින් දැයි ලියා දක්වන්න.

....

15. පරාභව සූත්‍රයෙහි සඳහන් පුද්ගලයා පිරිහීමට හේතුවන කරුණු පහක් ලියා දක්වන්න.

....

....

....

....

16. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කාලාමවරුන්ට දේශනා කරන ලද සූත්‍රදේශනාව නම් කරන්න.

....

17. අධාර්මික රැකියා පහ නම් කරන්න.

....

....

....

....

....

18. අනණ සූත්‍රයෙහි සඳහන් සැප හතර හඳුන්වන්න.

අත්ථි සුඛය

....

....

....

....

හෝග සුඛය

....

....

....

....

අනණ සුඛය

....

....

....

....

අනවජ්ජ සුඛය

....

....

....

....

ආදර්ශ ප්‍රශ්ණ පත්‍ර 7

පිළිතුරු

01. රාජාණ්ඩු පාලනය

සමූහාණ්ඩු පාලනය

02. 01. නිතර නිතර රැස්වීම

02. සමගි ව රැස් ව, සමගි ව සාකච්ඡා කොට, සමගිව විසිර යාම

03. පෙර නොපැනවූ නීති, නොපැනවීම හා පනවන ලද නීති කඩ නොකොට ආරක්ෂා කිරීම

04. වැඩිහිටියන්ට හා ඔවුන්ගේ අදහස්වලට ගරු කිරීම

05. කාන්තාවන්ට ආරක්ෂාව සැලසීම

06. වජ්ජි රාජ්‍යය ඇතුළත හා පිටත පූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම හා කඩ නොකොට පුදසිරිත් පැවැත්වීම

07. තම රාජ්‍යයට පැමිණි හා පැමිණෙන පූජනීය උතුමන්ට පහසුකම් සැලසීම

03. දානය

පාලකයා විසින් රටේ ජනතාවගේ ආර්ථික අභිවෘද්ධිය උදා කරලීමේ අරමුණින් ප්‍රාග්ධනය සැපයීම ද ඊට ඇතුළත් ය.

- එනම් ගොවිතැන් කරන පිරිසට අදාළ භූමිය, බිත්තර වී, පොහොර, ජලය ආදිය ලබා දීමයි.
- වෙළඳාමේ යෙදෙන අයට වෙළෙඳපොළ හා ප්‍රාග්ධනය ලබා දීමත්,
- රාජ්‍ය සේවයේ හෝ වෙනත් සේවාවන් සපයන පිරිස් සඳහා නිසි ලෙස බත් වැටුප් ලබා දීමත් දානයට ඇතුළත් වේ.

ප්‍රිය වචනය

- වචනයෙන් සිදු වන වැරදි හතරෙන් තොර ව කතාබස් කිරීමයි.

- බොරුව, කේලම, හිස් වචන හා රළු වචනයෙන් වැළකී ප්‍රිය වචන භාවිත කිරීමයි.

- ආදරයෙන්, ගෞරවයෙන් හා කනට මිහිරි වදනින් කතා කරනු ඇසීමට අප කවුරුත් කැමැති ය. මිනිසුන් පමණක් නොව තිරිසන් සතුන් ද මිහිරි වචනයට කැමැති බව නන්දිවිසාල ජාතකයෙන් ද පැහැදිලි වෙයි.

අර්ථ චර්යාව

යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ අනුන්ගේ යහපත හා අනුන්ගේ දියුණුව පිණිස කටයුතු කිරීමයි.

- සැබෑ පාලකයෙකුට ජනතා සේවය හැර වෙනත් අරමුණක් තිබිය නොහැකි ය. එය ඔහුගේ පරම යුතුකම වේ.

- පාලකයා යැපෙන්නේ ජනතාවගේ බදු මුදල්වලින් නිසා දවසේ මුළු කාලය ම සේවය සඳහා කැප කළ යුතු ය.

- **මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ඛා** යන **සිව් බඹවිහරණ** නම් වූ ගුණ ධර්ම වලින් හදවත පුරවා ගත් පාලකයෙකුට ජනතාවට අර්ථවත් සේවාවක් කිරීම

සමානාත්මතාව

- රටක ජනතාව විවිධ කුල, ජාති, ආගම්, භාෂා අනුව වර්ග වී සිටිය ද ඒ සියලු දෙනා කෙරෙහි සම සිතින් කටයුතු කිරීම

04. **මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ඛා**

05. ඡන්දය, භය, ද්වේෂය, මෝහය

06. දීඝජානු කෝලිය පුත්‍රයාට

07. 1 උට්ඨාන සම්පදා

    2 ආරක්ඛ සම්පදා

    3 කල්‍යාණමිත්තතා

    4 සමජීවිකතා

08. 1 කෘෂි කර්මාන්තය

2 වෙළඳාම

3 ගවයන් රැක බලා ගැනීම

4 දුනු ශිල්පය හෙවත් ආරක්ෂක සේවාව

5 රාජ්‍ය සේවය

6 වඩුවැඩ

7 පේෂ කර්මාන්තය

8 වේවැල් කර්මාන්තය

09. 1. රජයට අයත් වීම

2. සොරුන් විසින් පැහැර ගනු ලැබීම

3. ගින්නෙන් හෝ ජලයෙන් විනාශයට පත් වීම

4. තමා ප්‍රිය නොකරන අයට අයත් වීම

10. සද්ධා, සීල, ත්‍යාග, ප්‍රඥා

11. තමාගේ ආදායම හා වියදම හොඳින් දැන අදායමට වඩා වියදම වැඩි නොකොට නොහොත් අය-වැය මනා ව තුලනය කර ගැනීම සමජීවිකතාවයි.

12. දෙවියෙකු අරහයා

13. 1. අනුවණයින් ඇසුරු නොකිරීම

2. නුවණැත්තන් ඇසුරු කිරීම

3. පිදිය යුත්තන් පිදීම

4. සුදුසු ප්‍රදේශයක වාසය කිරීම

5. පෙර කරන ලද පින් ඇති බව

14. දෙවියෙකු විසින්

15. 1 ධර්මයට අකමැති වීම

2 අසත්පුරුෂයන් ප්‍රිය වීම

3 සත් පුරුෂයන් ප්‍රිය නොකිරීම

4 අසත්පුරුෂ ධර්මයට ප්‍රිය කිරීම

5. මහලුවියට පත් මවුපියන්ට හැකියාව තිබියදීත් නොසැලකීම

16. කාලාම සූත්‍රය

17. අධාර්මික රැකියා පහ

1. අවි ආයුධ වෙළඳාම

2. සත්ත්ව වෙළඳාම

3. මස් වෙළඳාම

4. වස විස වෙළඳාම

5. මත් ද්‍රව්‍ය වෙළඳාම

18. **අත්ථි සුඛය**

ධාර්මික ව උපයා සපයා ගත් ධනයක් තමන්ට ඇතැයි සිතා යම් කෙනෙක් ලබන සතුටයි.

භෝග සුඛය

උට්ඨාන වීර්යයෙන් දැතේ මහන්සියෙන් දහඩිය වගුරවා ධාර්මික ව සපයා ගත් ධනය පරිභෝග කිරීමෙන් ලබන සැපය භෝග සුඛයයි.

අනණ සුඛය

අනණ සුඛය යනු - කිසිදු අයෙකුට කිසි ම ආකාරයේ ණයක් නැතැ යි සිතා සතුටු වෙන්න පුළුවන්නම් එය අනණ සුඛය යි.

අනවජ්ජ සුඛය

"නිවැරදි වූ කාය කර්මයෙන්, නිවැරදි වූ වචී කර්මයෙන්, නිවැරදි වූ මනෝ කර්මයෙන් යුතු ව ක්‍රියා කිරීම